

Echtscheiding? Uit elkaar?

Stappenplan scheiding

Een scheiding is een ingrijpende gebeurtenis in een mensenleven, maar is ook de start van een nieuw bestaan. Om een nieuwe start te kunnen maken, is het belangrijk om de relatie op verantwoorde wijze af te sluiten. Zonder goed einde immers geen goed begin. Daarom voor u een stappenplan om uw relatie stap voor stap af te sluiten.

Hoe vertel ik het mijn partner?

Scheiden is een zeer ingrijpende gebeurtenis. Aan uw beslissing om te scheiden gaat vaak een moeilijke periode vooraf, het is een proces dat tijd nodig heeft. Als u samen met uw partner, al dan niet na relatietherapie, tot de beslissing komt om te scheiden, verloopt de scheiding vaak anders dan wanneer één van u beiden wil scheiden. Het is dan belangrijk dat u uw partner op een respectvolle rustige manier van uw beslissing op de hoogte stelt.

Hoe en wanneer vertellen wij het de kinderen?

Het is voor u als ouders moeilijk en pijnlijk om uw kinderen te vertellen dat u gaat scheiden. Maar juist nu het om zo'n ingrijpende gebeurtenis gaat, is het voor uw kinderen van extra belang dat u samen dit gesprek met hen voert. Het gesprek met uw kinderen kunt u het beste voeren zodra u uw kinderen wat meer zekerheid kunt geven over de scheiding en de gewijzigde toekomst.

Voor meer informatie over dit zogeheten "paraplu gesprek" vindt u op www.verder-online.nl van de vFAS.

Welke specialistische hulp hebben wij nodig?

Om te kunnen scheiden heeft u een advocaat nodig. Een echtscheiding of ontbinding van het geregistreerd partnerschap wordt uitgesproken door de rechter en alleen advocaten mogen een verzoekschrift tot echtscheiding of ontbinding bij de rechtbank indienen.

Heeft u gezamenlijk gezag over uw kinderen, dan bent u bovendien verplicht een [ouderschapsplan](#) op te stellen en in te dienen bij de rechtbank.

Welke specialisten nog meer?

Voor het regelen van uw scheiding zijn mogelijk nog andere specialisten nodig, zeker als u ondernemer bent. Denk hierbij aan een:

- makelaar,
- accountant,
- fiscalist,
- notaris,
- kindercoach,
- pensioenskundige,
- etc.

Wie de juiste specialisten zijn in uw situatie hangt af van de manier waarop u wilt scheiden en van uw persoonlijke en financiële omstandigheden.

Woont u samen?

Als er geen sprake is van een huwelijk of geregistreerd partnerschap, maar van samenwonen, is het ook verstandig om gespecialiseerde hulp in te schakelen. Er zullen immers afspraken moeten worden gemaakt over uw kinderen en over de gemeenschappelijke bezittingen en schulden. Heeft u gezamenlijk gezag over uw kinderen, dan bent u verplicht een [ouderschapsplan](#) op te stellen.

A close-up photograph of two broken wedding rings. The rings are made of a dark metal, possibly gold or silver, and are lying on a white, textured surface. One ring is positioned slightly behind and to the right of the other, and both are broken into two pieces each. The lighting is soft and warm, creating a somber and reflective mood.

Hoe wilt u scheiden?

Er zijn globaal drie manieren om uw scheiding en de gevolgen daarvan te regelen.

Mediation

In mediation wordt u samen begeleid door één advocaat-scheidingsmediator, u deelt de kosten. De advocaat-mediator is onpartijdig, onafhankelijk en zal u helpen om samen tot afspraken te komen over de gevolgen van uw echtscheiding. Deze afspraken worden vastgelegd in een [ouderschapsplan](#) en echtscheidingsconvenant en gaan over:

- de kinderen,
- het gebruik van de woning,
- de kinder- en partneralimentatie,
- de verdeling van uw bezittingen en schulden/afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden, en
- de pensioenverevening.

Specialisten inschakelen

Indien nodig kunnen in dit traject diverse deskundigen worden ingeschakeld, waaronder een accountant, fiscalist en/of kindercoach.

Procedure rechtbank

Vervolgens dient de advocaat-mediator namens u beiden een gezamenlijk echtscheidingsverzoek in bij de rechtbank. Deze procedure bij de rechtbank wordt volledig schriftelijk afgehandeld, u hoeft niet naar de rechtbank toe.

Inschrijving registers burgerlijke stand

Nadat de rechtbank de echtscheidingsbeschikking aan uw advocaat-mediator heeft toegestuurd zal hij/zij ervoor zorgen dat deze echtscheidingsbeschikking wordt ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. De datum waarop dat gebeurt, is de datum waarop u gescheiden bent.

Ieder een eigen advocaat

U kunt ervoor kiezen om ieder uw eigen advocaat in te schakelen, die u adviseert over de gevolgen van de echtscheiding en u bijstaat in de echtscheidingsprocedure bij de rechtbank. Uw advocaat zal met u bespreken of het haalbaar is om in overleg tot afspraken te komen over:

- de kinderen,
- het gebruik van de woning,
- de kinder- en partneralimentatie,
- de verdeling van uw bezittingen en schulden/ afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden, en
- de pensioenverevening.

Procedure rechtbank

Als het lukt om tot afspraken te komen, dan worden deze afspraken opgenomen in een gezamenlijk echtscheidingsconvenant en [ouderschapsplan](#) en bij de rechtbank ingediend. De procedure bij de rechtbank wordt volledig schriftelijk afgehandeld, u hoeft niet naar de rechtbank toe.

Lukt het niet om in overleg tot afspraken te komen, dan zal uw eigen advocaat een echtscheidingsverzoek indienen bij de rechtbank met het verzoek om beslissingen te nemen over:

- de kinderen,
- het gebruik van de woning,
- de kinder- en partneralimentatie,
- de verdeling van uw bezittingen en schulden/ afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden, en
- de pensioenverevening.

De rechtbank zal vervolgens een zitting houden waar u beiden vertegenwoordigd door uw eigen advocaat dient te verschijnen en alle verzoeken met u beiden bespreken. Over het algemeen doet de rechtbank binnen vier weken na de zitting schriftelijk uitspraak in de vorm van een beschikking.

Bent u het niet eens met de beschikking?

U kunt binnen drie maanden nadat de uitspraak is gedaan, hoger beroep instellen bij de rechtbank.

Inschrijving registers burgerlijke stand

Nadat de rechtbank de echtscheidingsbeschikking aan uw advocaat heeft toegestuurd zal hij/zij ervoor zorgen dat deze echtscheidingsbeschikking wordt ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. De datum waarop dat gebeurt, is de datum waarop u gescheiden bent.

Bent u ondernemer?

Als u ondernemer bent, dan overlegt uw advocaat met uw accountant over uw financiële belangen. In een procedure bij de rechtbank kan de rechter een deskundige benoemen om onderzoek te doen naar bijvoorbeeld de waarde van uw onderneming en/of uw draagkracht.

Overlegscheiden / collaborative divorce

Deze vorm van scheiden zit tussen mediation en procederen in en combineert de voordelen van mediation met die van procederen. U wordt in dit traject ieder door een eigen advocaat bijgestaan, maar spreekt af om in overleg tot afspraken te komen over de gevolgen van de echtscheiding en hierover niet te procederen bij de rechtbank. In dit traject kunnen diverse andere deskundigen worden ingeschakeld, zoals een onafhankelijke accountant of een onafhankelijke coach.

Er worden afspraken gemaakt over:

- de kinderen,
- het gebruik van de woning,
- de kinder- en partneralimentatie,
- de verdeling van uw bezittingen en schulden/ afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden, en
- de pensioenverevening.

Procedure rechtbank

Deze afspraken worden opgenomen in het echtscheidingsconvenant en [ouderschapsplan](#) en bij de rechtbank ingediend. De procedure bij de rechtbank wordt volledig schriftelijk afgehandeld, u hoeft niet naar de rechtbank toe.

Inschrijving registers burgerlijke stand

Nadat de rechtbank de echtscheidingsbeschikking aan uw advocaat heeft toegestuurd zal hij/zij ervoor zorgen dat deze echtscheidingsbeschikking wordt ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. De datum waarop dat gebeurt, is de datum waarop u gescheiden bent.

Persoonlijke en financiële gegevens

Of u nu kiest voor een mediationtraject, een traject met ieder een eigen advocaat of voor een overlegscheiding, in alle situaties zijn uw persoonlijke en financiële gegevens nodig, alsmede die van uw partner en uw kinderen. Daarnaast zijn gegevens als de datum van het huwelijk of het geregistreerd partnerschap, etc. nodig. Op de [checklist persoonlijke gegevens](#) vindt u exact terug welke persoonlijke informatie benodigd is.

Financieel overzicht

Een financieel overzicht (bezittingen en schulden, inkomen en lasten, pensioenaanspraken) is bij echtscheiding noodzakelijk voor de vermogensafwikkeling, de alimentatie en de pensioenverevening. Het gaat om een overzicht van uw bezittingen, uw schulden, uw inkomsten en uitgaven en uw pensioenaanspraken. Download voor een totaal overzicht de [checklist bezittingen en schulden](#) en de [checklist alimentatie](#).

Pensioenoverzicht

Een overzicht van de door u opgebouwde pensioenaanspraken vindt u terug op de website www.mijnpensioenoverzicht.nl. Bent u directeur groot aandeelhouder en heeft u pensioen in eigen beheer opgebouwd, verzamel dan de pensioenbrief en de laatste overzichten die door de accountants zijn gebruikt voor de jaarstukken.

Ouderschapsplan

Heeft u gezamenlijk gezag over uw kinderen, dan zijn u en uw partner wettelijke verplicht om bij echtscheiding een ouderschapsplan op te stellen en in te dienen bij de rechtbank. In dit ouderschapsplan legt u de afspraken over uw kinderen vast, waaronder afspraken over de manier waarop u de zorg- en opvoedingstaken verdeelt en over de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige kinderen.

Betrek uw kinderen bij het opstellen van het ouderschapsplan

Het is van belang dat u de kinderen betrekt bij het maken van een ouderschapsplan. Het gaat dan vooral om de afspraken waar zij direct zelf mee te maken krijgen. Dat betekent niet dat u als ouders verplicht bent om altijd hun voorkeur te volgen, maar u kunt er wel rekening mee houden. Het [vFAS model ouderschapsplan](#) geeft u een idee hoe zo'n ouderschapsplan eruit kan komen te zien.

Verdeling/afwikkeling huwelijkse voorwaarden

Voor de verdeling van uw bezittingen en schulden is het van belang of u in gemeenschap van goederen bent gehuwd of op huwelijkse voorwaarden.

U bent in gemeenschap van goederen getrouwd

Als u vóór 1 januari 2018 in gemeenschap van goederen bent gehuwd is het uitgangspunt dat al uw bezittingen en schulden fifty-fifty moeten worden verdeeld.

Bent u ná 1 januari 2018 bent gehuwd, dan deelt u slechts de bezittingen en schulden die u tijdens het huwelijk verkrijgt en de gezamenlijke bezittingen die u al voor het huwelijk had. De persoonlijke bezittingen en schulden die u voor het trouwen heeft en de schenkingen en erfenissen die u ontvangt voor en tijdens het huwelijk blijven buiten de verdeling.

U bent op huwelijkse voorwaarden getrouwd

Als u op huwelijkse voorwaarden bent gehuwd, dan staat in de huwelijkse voorwaarden op welke wijze de bezittingen en schulden moeten worden verdeeld bij echtscheiding. Vaak bevatten huwelijkse voorwaarden een periodiek verrekenbeding of finaal verrekenbeding. Is het periodieke verrekenbeding nimmer uitgevoerd, dan wordt ervan uitgegaan dat alle bezittingen en schulden tot het te verrekenen vermogen behoren en dienen deze alsnog fifty fifty verdeeld te worden.

Bent u een finaal verrekenbeding overeengekomen, waarbij u zult afrekenen alsof u in gemeenschap van goederen bent gehuwd, dan dienen ook alle bezittingen en schulden fifty fifty verrekend te worden.

In de huwelijkse voorwaarden zijn echter vaak uitzonderingen opgenomen voor vermogensbestanddelen die niet verrekend worden zoals bijvoorbeeld de onderneming, de woning etc. Het hangt dus af van uw specifieke huwelijkse voorwaarden hoe de verdeling / verrekening van de bezittingen en schulden eruit ziet.

A photograph of a blue and white calculator and a clear glass jar filled with coins, with several coins scattered on a light-colored wooden surface. The scene is lit with a warm, golden light from the right side.

Kinder- en partneralimentatie

U bent als partners onderhoudsplichtig voor elkaar en voor uw kinderen. De alimentatieberekeningen worden gedaan volgens de zogenaamde tremanormen. Bij het berekenen van kinder- en partneralimentatie wordt er eerst gekeken naar het netto gezinsinkomen dat u had ten tijde van het huwelijk. Hierop worden de kosten van de kinderen en de behoefte aan partneralimentatie gebaseerd. Aan de hand van de [tabellen van het Nibud](#) worden de kosten van uw kinderen bepaald.

Kinderalimentatie

Bij het vaststellen van het bedrag aan kinderalimentatie wordt er rekening gehouden met de draagkracht van beide ouders, dat wil zeggen met het inkomen van beide ouders en een (fictief) bedrag aan lasten. Tot slot wordt er rekening gehouden met de kosten van de zorgregeling (zorgkorting).

Kinderalimentatie loopt door totdat uw kinderen 18 jaar oud zijn, tenzij zij op dat moment nog niet in eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Dan loopt de bijdrage in de kosten van studie en levensonderhoud door totdat zij maximaal 21 jaar oud zijn.

De kinderalimentatie wordt jaarlijks geïndexeerd vanwege de inflatie en kan aan herziening onderhevig zijn door wijzingen in inkomsten en lasten.

Partneralimentatie

Bij het berekenen van de partneralimentatie wordt er rekening gehouden met de draagkracht van u en uw partner, dat wil zeggen met het inkomen van u beiden en met diverse lasten, zoals woonlasten, premie ziektekostenverzekering en kosten van rente en aflossing van schulden.

Wetgeving tot 1 januari 2020

De partneralimentatieverplichting duurde volgens de wetgeving voor 1 januari 2020 tot maximaal 12 jaar na de echtscheiding. Bij een kinderloos huwelijk van minder dan vijf jaar, was de alimentatieduur gelijk aan de duur van het huwelijk.

Vanaf 1 januari 2020; verkorting duur partneralimentatie

Vanaf 1 januari 2020 is de maximale alimentatieduur gedaald van twaalf jaar naar de helft van de duur van het huwelijk tot maximaal vijf jaar. Uiteraard zijn er meerdere uitzonderingen op de nieuwe alimentatieregeling, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen, de leeftijd van de alimentatiegerechtigde en/of de duur van het huwelijk:

1. Zijn er minderjarige kinderen, dan wordt de termijn verlengd tot het moment dat het jongste kind twaalf jaar wordt, met een maximum van 12 jaar.
2. Heeft het huwelijk ten minste vijftien jaar geduurd en bereikt de alimentatiegerechtigde binnen tien jaar de AOW-gerechtigde leeftijd, dan wordt de termijn verlengd tot aan het moment dat de AOW-gerechtigde leeftijd is bereikt.
3. Heeft het huwelijk ten minste vijftien jaar geduurd, bereikt de alimentatiegerechtigde over langer dan tien jaar de AOW-gerechtigde leeftijd én is de alimentatiegerechtigde geboren op of voor 1 januari 1970, dan geldt een maximale alimentatieduur van tien jaar.

Als er een samenloop is van meerdere uitzonderingen, dan geldt de langste termijn.

Belastingaftrek alimentatie beperkt

Niet alleen de termijn, maar ook de [fiscale aftrek van partneralimentatie](#) verandert. Momenteel is betaalde partneralimentatie nog aftrekbaar tegen het tarief van 51,75%. De fiscale aftrek wordt vanaf 2020 in vier jaar tijd teruggebracht naar 37,05% in 2023. Deze wijziging geldt ook voor al lopende alimentatieverplichtingen.

Pensioen

Volgens de Wet Verevening Pensioenaanspraken bij scheiding worden de gedurende het huwelijk opgebouwde ouderdomspensioenaanspraken bij scheiding verrekend. U kunt in onderling overleg echter afwijken van deze wet en afspraken maken die in uw situatie recht doen aan u beiden. Meer informatie over pensioen bij scheiding vindt u op www.pensioenkijker.nl, in het bijzonder op de pagina '[uit elkaar gaan](#)'.

Onze specialisten

Familierecht omvat alle juridische aspecten van menselijke relaties in de ruimste zin van het woord, van vóór de wieg tot ná het graf. Familierecht gaat bij uitstek over mensen. Onze advocaten zijn niet alleen juridisch specialisten, maar ze hebben ook kennis van menselijke relaties én hart voor de zaak. Dat is maar goed ook, want geen mens en geen situatie is hetzelfde. We leveren maatwerk. Het is ons doel om u een veilige en integere omgeving te bieden, waarin we samen kunnen werken aan de beste oplossingen.

Onze advocaten zijn gespecialiseerde mediators:

Mediatorsfederatie
Nederland

Ciska Elsinga

Familierechtadvocaat, mediator en
overlegscheidingsdeskundige

c.elsinga@rwv.nl

[+31 \(0\)71-750 22 05](tel:+31717502205)

[+31 \(0\)6-12 07 67 90](tel:+31612076790)

Bob Heeren

Advocaat en MfN-registermediator

r.heeren@rwv.nl

[+31 \(0\)71-750 22 73](tel:+31717502273)

[+31 \(0\)6-51 55 77 17](tel:+31651557717)

Marina Maric

Familierechtadvocaat

m.maric@rwv.nl

[+31 \(071\)-750 22 05](tel:+310717502205)

[+31 \(0\)6-40 72 30 52](tel:+31640723052)

Birgitte Neuteboom

Familierechtadvocaat

b.neuteboom@rwv.nl

[+31 \(0\)71-750 22 52](tel:+31717502252)

[+31 \(0\)6-83 92 47 26](tel:+31683924726)

Anne-Mar Bootsma

Familierechtadvocaat

a.bootsma@rwv.nl

[+31 \(0\)71-750 22 05](tel:+31717502205)

[+31 \(0\)6- 57 78 00 37](tel:+31657780037)

Advocaten in alle kleuren

RWV Advocaten

Met ongeveer dertig advocaten zijn wij al meer dan 125 jaar een betrouwbare partner voor onze cliënten. Wij zijn *klein* als in een overzichtelijk team van advocaten met korte lijnen en persoonlijke betrokkenheid en *groot* in onze specialistische kennis op vrijwel alle rechtsgebieden.

Onze aanpak is pragmatisch, creatief en oplossingsgericht. Of we nu bemiddelen bij conflicten, contracten opstellen, adviezen uitbrengen of procederen: altijd staan uw belangen en wensen centraal.

Mediation

Wij hebben een aantal ervaren mediators in huis, die opgeleid zijn om te bemiddelen bij geschillen op uiteenlopende gebieden. We zetten [mediation](#) - indien mogelijk en gewenst - graag voor u in, omdat het u tijd, geld en evenzoveel energie kan besparen.

RWVWijzer: al onze kennis, gebundeld, voor u!

Bent u op zoek naar nieuwsartikelen, video's, webinars, evenementen of modellen over een bepaald onderwerp? U vindt het op onze website, in ons kenniscentrum. Wij kunnen u ook iedere maand onze digitale nieuwsbrief toesturen. Of volg ons op [Twitter](#), [LinkedIn](#) of [Facebook](#).

Masterclasses

Kom eens naar een van onze [masterclasses](#). Terwijl u geniet van de lunch, licht een van onze specialisten de juridische kant van een juridisch onderwerp toe. Dit doen we in een kleine setting en op informele wijze met veel ruimte voor interactie en discussie.

Eurojuris

Wij zijn lid van Eurojuris, het grootste Europese netwerk van advocatenkantoren, met deelnemende kantoren in meer dan 40 landen en een groeiend aantal aangesloten kantoren buiten Europa. Het netwerk biedt ons een directe toegang tot buitenlandse kantoren met hun local knowledge, noodzakelijk voor het adequaat behartigen van uw belangen in het buitenland.

www.eurojuris.nl

Contact

Haagweg 149
2321 AA Leiden
T: +31 (0)71-7502200
E: info@rwv.nl
W: www.rwv.nl

